

Agendapunt 8

Voorstel tot het kennisnemen van de tweede bestuursrapportage 2017 en tot vaststelling van een begrotingswijziging 2017

(Annelies Boerman)

Voorzitter,

De 2e Berap is zoals gewoonlijk een bonte verzameling van mee- en tegenvallers van het laatste halfjaar. De meeste zijn niet of nauwelijks beïnvloedbaar.

Het resultaat op de programma's is €183.000 voordelig, maar dat is wel nadat er netto €256.000 extra aan de reserves is onttrokken. Per saldo is dat dus ruim €70.000 minder gunstig dan begroot.

Met name binnen het sociaal domein zijn er nog steeds grote afwijkingen van de begrote bedragen. Dat zijn zowel positieve als negatieve afwijkingen. Die worden binnen het budget van het sociaal domein opgelost, zoals met de raad is afgesproken. Maar het geeft wel aan dat we nog lang geen grip hebben op de ontwikkelingen. En wat ons betreft betekent dat dat we de reserve Sociaal domein voorlopig nog in stand moeten houden.

Het is ook vooral over het Sociaal domein dat mijn fractie een aantal vragen en opmerkingen heeft.

1. U meldt dat de bijdrage aan Jeugdbescherming Overijssel met 25.000 verminderd wordt omdat een deel van de werkzaamheden door het gemeentelijk toegangsteam wordt uitgevoerd. Betekent dit niet dat de interne kosten zullen toenemen?
2. Op verschillende plaatsen komt de businesscase mobiliteit aan de orde. Mijn fractie zou graag willen weten wat dit eigenlijk inhoudt, en of u hier kostenbesparing en/of kwaliteitsverbetering van verwacht.
3. Op het gebied van kinderopvang geeft u, in relatie tot de kostenstijging, aan dat u nieuwe afspraken hebt gemaakt met de samenwerkingspartners. Kunt u globaal aangeven wat daar de strekking van is?
4. De uitgaven voor minimabeleid zijn hoger uitgevallen als gevolg van intensievere communicatie. Dat betekent dat de doelgroep beter bereikt wordt en dat juichen wij toe. Blijkbaar is de behoefte aan ondersteuning dus groter dan ingeschat. Wij roepen u op om dit bij de evaluatie ook zo mee te wegen, en niet blind te varen op een van tevoren bedacht budget.
5. De Klijnsmagelden voor ondersteuning van kinderen in arme gezinnen liggen al bijna een jaar op de plank, kunt u toezeggen dat hiervoor in december, bij de evaluatie van het minimabeleid, concrete plannen worden voorgelegd aan de raad?
6. Er is zo'n €300.000 minder uitgegeven aan PGB's. Er worden minder aanvragen ingediend, maar heeft u ook enig zicht op wat daarachter zit? Is er werkelijk minder behoefte, of is het allemaal zo ingewikkeld en streng geworden, dat mensen er maar niet aan beginnen? Wij zouden hier graag duidelijkheid over willen hebben.
7. Ook op het collectief vervoer blijft budget over, naar uw zeggen omdat mensen vaker zelf hun vervoer regelen. Als dat kan is daar natuurlijk niets mis mee. Maar heeft u dat onderzocht, of is het een veronderstelling?

Tenslotte nog een paar onderwerpen buiten het sociaal domein:

1. U doet onderzoek naar de mogelijkheden voor gebruik van het gemeentehuis door andere partijen. Wanneer verwacht u hier resultaten van?
2. De doelstellingen op het gebied van afvalscheiding voor 2020 zijn al gehaald, en alleen implementatie van omgekeerd inzamelen in het buitengebied moet nog plaatsvinden. Wij begrijpen dat u ook dat wilt kunnen evalueren voor u verdere stappen plant. Maar het lijkt ons dat dat eerder dan 2020 kan zijn. De problematiek op het gebied van grondstoffen is urgent genoeg om meer tempo te maken als dat redelijkerwijs mogelijk is. Hoe kijkt u hiertegenaan?

Agendapunt 9

Voorstel tot het vaststellen van de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2010 alsmede de 1e begrotingswijziging 2018

(Annelies Boerman)

Voorzitter,

Voor ons ligt de laatste begroting van deze bestuursperiode. Een bestuursperiode waarin wij als PvdA Olst-Wijhe kritisch en constructief hebben bijgedragen aan het besturen van deze gemeente. Kritisch omdat het besturen van een gemeente anno 2017 om scherpte vraagt. Constructief omdat je alleen samen zaken voor elkaar kunt krijgen.

En zo hebben wij ook naar de voorliggende begroting gekeken. De laatste in deze bestuursperiode, zoals gezegd.

U constateert dat u klaar bent.

Dat alles wat u wilde is gerealiseerd.

Eigenlijk vraagt u ons als gemeenteraad nu te applaudisseren voor het door u geleverde werk.

Voorzitter

Er is in de afgelopen periode absoluut goed werk verricht. Wij hebben dan ook de nodige van uw voorstellen gesteund.

Als de coalitie u in de steek liet, waren wij er voor u. Denk aan aan Cittaslow.

Als een project klem zat hebben wij geprobeerd er weer vaart in te krijgen. Concreet noem ik hierbij de verkeerssituatie in Olst. Op advies van het CDA en mijn fractie bent u het gesprek met de bevolking serieus aangegaan.

Samen met D66 hebben wij het initiatief genomen om een hek rond de budgetten binnen het sociaal domein te zetten. Wij er trots op dat andere fracties ons volgden en er geen cent aan zorggeld is weggelekt in Olst-Wijhe.

Met het CDA hebben wij uw college aangemoedigd om te komen tot een ondersteuningsregeling voor de klassieke volks- en dorpsfeesten. Wij waarderen het dat u die handschoen met verve heeft opgepakt.

Voorzitter,

Wij hebben in Olst-Wijhe best wat voor elkaar gekregen met elkaar.

Maar Olst-Wijhe is niet af!

Niet af als het om onze manier van besturen gaat:

Een toenemend aantal plaatsgenoten is het geloof in de politiek de afgelopen jaren kwijtgeraakt. De oorzaken hiervan liggen niet alleen op het landelijk niveau. Ook lokaal is het bestuur teveel weggedreven van de inwoners. Wij zitten teveel in deze zaal. Wij zijn als raad te weinig op straat.

Bij de kadernota hebben wij voorgesteld om als raad onze manier van werken tegen het licht te houden. De rest van de raad heeft die handschoen opgepakt. Zeer binnenkort gaat een raads werkgroep aan het werk. Wij hopen dat we de nieuwe raad hiermee goed op weg helpen.

Voorzitter,

Olst-Wijhe is ook nog niet af als het om onze leefomgeving gaat.

Die leefomgeving moet passen bij de behoeftes van de samenleving. Dat gaat over woonvormen, maar ook over gezondheid, milieu en duurzaamheid.

Op dit thema willen we op een aantal punten uit de begroting ingaan:

1. U geeft in deze begroting aan dat inwoners initiatief en verantwoordelijkheid moeten nemen voor hun woonomgeving. Wij kunnen dat nog altijd slecht rijmen met uw weigering om zelfs maar te onderzoeken of er verruiming van de regels rondom mantelzorgwonen mogelijk is. We komen er over twee weken, bij de structuurvisie ongetwijfeld nog over te spreken. Voor nu volstaan we met: Onze leefomgeving moet passen bij de behoeftes van de samenleving.
2. Ook gezondheid en milieu is een thema dat bij de structuurvisie aan de orde komt. Wij zijn in deze context blij met het initiatief "heel Salland biologisch" waar we afgelopen week over in de krant lezen. Deze ontwikkeling zou goed nieuws zijn voor de biodiversiteit, en de koppeling tussen lokale producenten en consumenten kan een impuls zijn voor de lokale economie. Wij willen u vragen dit initiatief goed te volgen en er waar mogelijk op in te spelen.
3. U heeft, mede naar aanleiding van onze oproep, aangegeven de starterslening mogelijk weer in te voeren. Hoe staat het hier intussen mee?
4. Regio Zwolle: grote ambities, en daarom hogere bijdragen van gemeentes. Maar liefst 23% hoger! De concrete resultaten van dit samenwerkingsverband heeft U ons nooit duidelijk kunnen maken. Doelstellingen waren er wel, met name op het gebied van banengroei. Die werden op geen stukken na gehaald. En ook nu, nu de economie toch aantrekt, zien we geen positief effect van de regio ten opzichte van landelijke cijfers. Wij pleiten er al vele jaren voor de deelname te beëindigen, en dat doen we nu weer. We komen daar verderop op terug.
5. Op het gebied van duurzaamheid heeft het lang geduurd voordat de beloftes uit het coalitieakkoord handen en voeten kregen. Afgelopen zomer zijn dan toch belangrijke stappen gezet: opwekking van duurzame energie en de routekaart energieneutrale kernen zijn in gang gezet. Vorige week is het proces rondom zonne- en windenergie met een uitstekende presentatie en onder veel belangstelling van start gegaan. Daarvoor onze complimenten. Maar helaas zien we ook dat er nu al een achterstand op de planning is ontstaan van een maand of drie. Waarom komen deze plannen zo langzaam op gang, wordt de urgentie wel echt gevoeld door het college en de organisatie? Het zal u toch ook niet ontgaan zijn dat de verontrustende berichten over ontwikkelingen van ons leefmilieu en het klimaat zich snel opstapelen.

Voorzitter,

Olst-Wijhe is ook niet af op sociaal terrein

Er is een grote en groeiende groep in de samenleving, ook in Olst-Wijhe, die het tempo van de samenleving niet kan bijbenen. Daar vragen wij uw voortdurende aandacht voor. In deze begroting gaat het voor de PvdA fractie om de volgende punten:

6. Bij de behandeling van de kadernota hebben wij voorgesteld bemiddelende capaciteit vanuit de gemeente in te zetten op werkzoekenden in de WW, die dus nog onder de paraplu van het UWV vallen, maar die langzaam richting bijstand gaan. Daarmee kan de kans dat deze mensen in de bijstand raken verkleind worden. Dat is goed voor de betrokkenen, maar ook voor de gemeentelijke financiën. Het is een vorm van preventief beleid waarvan wij verwachten dat het lonend is. Tot onze teleurstelling heeft u ons voorstel niet overgenomen in de begroting, en daarom hebben wij, samen met D66, een amendement opgesteld.
[Amendement]
7. Evaluatie en herziening van het minimabeleid staan voor december op de agenda. U doet daar eerst onderzoek naar de inkomenseffecten van de gemeentelijke regelingen voor de minima, en dat is ook goed. Toch willen wij nu vast oproepen te zorgen dat ook voor de groepen net boven het minimum inkomen, inkomens van ca 1000-1400, mee profiteren van regelingen voor minima. Het is juist deze groep die, omdat ze net niet meer in de regelingen voor minima vallen, met moeite het hoofd boven water houden.

8. Bij het nieuwe minimabeleid komt u ook met een actieplan voor de besteding van de Klijnsmagelden, bedoeld voor extra ondersteuning van kinderen uit arme gezinnen. Dat wordt ook wel tijd, want het geld ligt al bijna een jaar op de plank. Wij vragen in dit verband aandacht voor de plannen die in Dalfsen ontwikkeld zijn voor een zg. digitaal kindpakket. Gezinnen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm kunnen daar tot €400 aan hulp in natura aanvragen voor hun kinderen. De hulp wordt zoveel mogelijk door lokale ondernemers geleverd. Bent u bereid dit plan in uw overwegingen te betrekken?
9. Afgelopen zomer heeft onze fractie samen met de fractie van het CDA gevraagd te bekijken hoe de gemeente wat meer ondersteuning kan geven aan de organisatoren van onze jaarlijkse volks- en dorpsfeesten. Dit heeft u voortvarend opgepakt, daarvoor onze dank. Wij constateren dat u de leges voor activiteiten met veel vrijwilligers nu aanpast op ongeveer dezelfde wijze als het alternatieve voorstel dat onze fractie aan de raad heeft voorgelegd in december 2014, toen het ging over kostendekkendheid van de APV leges. Alle andere fracties waren toen tegen dat alternatief. Wij zijn heel benieuwd of de andere fracties er nu wél mee akkoord zullen gaan. De PvdA fractie stemt in ieder geval graag in met dit plan.

Financiële beleid

Met de nodige verwondering heeft mijn fractie de financiële keuzes van de coalitie gevolgd.

Bij de behandeling van de kadernota was het financieel perspectief tamelijk zonnig. Er is toen uitvoerig stilgestaan bij het thema OZB.

Wij constateerden een ongelofelijke gretigheid bij de coalitie om hier punten te scoren. Dat mag best, maar natuurlijk alleen als het financieel uit kan.

Als het niet uitkan moet je je afvragen wat belangrijker is: het realiseren van plannen waar onze inwoners iets aan hebben, of toch die punten scoren op minder of niet verhogen van de OZB, vier maanden vóór de verkiezingen.

De coalitie koos in juli alvast voor het laatste, en heeft daarmee de huid verkocht voordat de beer geschoten was.

In de voorliggende begroting is het beeld niet meer zonnig, en er moet dus gerepareerd worden.

Dat wil het college doen door tóch een beetje OZB verhoging: niet de trendmatige 1%, maar slechts 0.5%. Om toch nog een klein puntje te scoren, blijkbaar.

Weet U wat het verschil is voor een gemiddeld huishouden?

Dat is €1,94, daar koop je amper een biertje voor in het cafe.

Omdat daarmee het lek nog niet gedicht is wil het college ook minder ruimte geven voor ondersteuning van burgerinitiatieven en geen budget meer voor kleine verkeersmaatregelen, die ook vaak bij burgerinitiatieven naar voren komen. Terwijl de meerderheid van de raad dit soort initiatieven zo hoog heeft zitten.

Wij horen graag van de andere partijen of ze dat een juiste afweging vinden: steun voor burgerparticipatie versus dat ene biertje per huishouden.

Wij vinden het zwabberbeleid.

En er is meer waar mijn fractie zich over heeft verwonderd. Het begrotingsvoorstel laat nog steeds een tekort van ruim 100.000 in 2019 zien. Dat betekent dat u de nieuwe raad met een schuld van start laat gaan. Geen ruimte voor nieuwe plannen, maar eerst voor een ton de problemen van het vorige college oplossen.

Ik wil u hierbij even in herinnering roepen hoe u zelf van start bent gegaan in 2014. We hadden een periode van ongekende bezuinigingen achter de rug, alle rek was er wel zo'n beetje uit. Ondanks dit alles heeft het vorige college u ruimte voor nieuw beleid gelaten: de begroting voor 2014 meldt hiervoor €37.000 voor 2015, en €137.000 voor 2016 en voor 2017. Zo kan het dus ook. En zo hoort het ook, wat ons betreft. Wij horen graag van de andere fracties hoe ze hier tegenaan kijken.

De PvdA fractie roept het college op om nog dit jaar een aanpassing van de meerjarenraming aan de raad te presenteren waardoor er €50.000 ruimte voor nieuw beleid ontstaat voor de nieuwe raad. Wilt u dit toezeggen?

Voorzitter,

Olst Wijhe is niet af. Als PvdA Olst Wijhe blijven wij ons kritisch maar zeker ook constructief inzetten om Olst Wijhe socialer en duurzamer te maken.